

»55. srečanje mladih raziskovalcev Slovenije«

Osnovna šola Toneta Čufarja Maribor

RAZREDNO SODELOVANJE IN INKLUZIJA UČENCEV Z DODATNO STROKOVNO POMOČJO

Raziskovalno področje: sociologija

RAZISKOVALNA NALOGA

Avtorice: Ana Jevšenak, Špela Ročkar in Taja Ribič

Mentorica: Žanet Cehner

Maribor, maj 2021

KAZALO VSEBINE

1	UVOD	1
1.1	Namen in cilji naloge.....	1
1.2	Hipoteze	1
2	METODOLOGIJA	1
2.1	Izvor podatkov	1
TEORETIČNI DEL		
3	INKLUZIJA.....	2
3.1	Inkluzija v osnovni šoli	2
3.1.1	Načini vključevanja učencev v skupino/razred	3
4	DODATNA STROKOVNA POMOČ V OSNOVNI ŠOLI	3
4.1	Dodatna strokovna pomoč za odpravo primanjkljajev, ovir ali motenj.....	4
4.2	Svetovalna storitev	4
4.3	Dodatna strokovna pomoč kot učna pomoč.....	6
EMPIRIČNI DEL		
5	RAZISKAVA.....	7
5.1	Rezultati anketnega vprašalnika	7
5.1.1	Razprava, interpretacija rezultatov ankete	15
5.2	Intervjuji z razredniki	15
5.2.1	Intervju z razrednikom 1	15
5.2.2	Intervju z razrednikom 2	16
5.2.3	Intervju z razrednikom 3.....	17
5.2.4	Intervju z razrednikom 4.....	17
5.2.5	Interpretacija rezultatov intervjujev z razredniki.....	18
5.3	Intervjuji z učenci, ki obiskujejo ure dodatne strokovne pomoči.....	19
5.3.1	Učenec 1	19
5.3.2	Učenec 2.....	19
5.3.3	Učenec 3.....	20
5.3.4	Učenec 4.....	21
5.3.5	Učenec 5.....	21
5.3.6	Učenec 6.....	22
5.3.7	Interpretacija rezultatov intervjujev učencev, ki obiskujejo ure dodatne strokovne pomoči	23

6	DRUŽBENA ODGOVORNOST V PROGRAMU MLADI ZA NAPREDEK MARIBORA.....	24
7	ZAKLJUČEK	25
8	VIRI IN LITERATURA	26
9	PRILOGE.....	28

KAZALO GRAFOV

Graf 1:	Število učencev v posameznih razredih.....	7
Graf 2:	Število učencev, ki obiskujejo ure dodatne strokovne pomoči	7
Graf 3:	Počutje v razredu med sošolci	8
Graf 4:	Počutje učencev z DSP v razredu med sošolci	8
Graf 5:	Sprejetost v razredu.....	9
Graf 6:	Sprejetost učencev z DSP v razredu	9
Graf 7:	V razredu imeti sošolca/-ko, na katerega se lahko zanesesh, ga/jo prosiš za pomoč.....	10
Graf 8:	V razredu imeti sošolca/-ko, na katerega se lahko zanesesh, ga/jo prosiš za pomoč (odgovori učencev z DSP)	10
Graf 9:	Razredno sodelovanje	11
Graf 10:	Razredno sodelovanje (videnje učencev z DSP)	11
Graf 11:	Razredna pomoč sošolcu/-ki	12
Graf 12:	Razredna pomoč sošolcu/-ki (videnje učencev z DSP)	12
Graf 13:	Zavzemanje sošolcev drug za drugega izven razreda.....	13
Graf 14:	Zavzemanje sošolcev drug za drugega izven razreda (videnje učencev z DSP)	13
Graf 15:	Sprejemanje drugačnih ljudi	14
Graf 16:	Sprejemanje drugačnih ljudi s strani učencev z DSP.....	14

POVZETEK

V raziskovalni nalogi z naslovom *Razredno sodelovanje in inkluzija učencev z dodatno strokovno pomočjo* smo raziskali razredno sodelovanje ter razredno vključenost učencev z dodatno strokovno pomočjo. Zanimalo nas je, kako učenci v razredu medsebojno sodelujejo in kako se učenci z DSP počutijo v razredu. Ker so pozitivni odnosi v razredu in razredno sodelovanje izredno pomembni za uspešnost razreda, se nam zdi pomembno, da izvemo, kako se učenci počutijo v svojem razredu ter kako so vanj sprejeti. Raziskavo smo izpeljali s pomočjo anketnega vprašalnika, ki je usmerjen v razredne odnose in namenjen učencem od 6. do 9. razreda. Opravili smo tudi intervjuje z razredniki in učenci, ki obiskujejo ure DSP. Ugotovili smo, da se razredni odnosi skozi leta izboljšujejo. Kot pozitivna izjema se je izkazal 6. razred, ki zelo dobro sodeluje in tudi dobro sprejema učence z DSP. Razredniki pa opažajo, da se odnosi med učenci skozi leta izboljšujejo, kar pripisujejo njihovem odraščanju. Učenci z DSP pa so skozi intervjuje dejali, da ne opažajo sprememb ali poslabšanja glede sprejemanja s strani razreda. V razredu se počutijo sprejete tako kot drugi učenci.

ZAHVALA

Rade bi se zahvalile vsem učiteljem in učencem, ki so nam pomagali doseči cilje naše raziskovalne naloge. Posebna zahvala gre tudi naši mentorici, ki nam je pomagala in nas vodila skozi celotno raziskovalno nalogo.

1 UVOD

1.1 Namen in cilji naloge

Skozi raziskovalno nalogo želimo ugotoviti, kakšno je razredno sodelovanje in razredna vključenost učencev z dodatno strokovno pomočjo. Zanima nas, kako se učenci z dodatno strokovno pomočjo počutijo v razredu in kakšne odnose imajo s svojimi sošolci. Ker so pozitivni odnosi v razredu in razredno sodelovanje izredno pomembni za uspešnost razreda, se nam zdi pomembno, da izvemo, kako se učenci počutijo v svojem razredu ter kako so vanj sprejeti.

Izvedeti želimo tudi, kakšna so opažanja razrednikov – kako oni opažajo spremembe in razlike v odnosih ter razredni sprejetosti med prehajanjem razredov, torej od 6. razreda, ko so postali njihovi razredniki, pa vse do 9. razreda. Ista vprašanja želimo zastaviti tudi učencev z DSP, saj nas zanima, kako oni skozi leta opažajo spremembe.

1.2 Hipoteze

Predvidevamo, da bomo prišli do naslednjih ugotovitev:

- Razredno sodelovanje in odnosi med učenci so v višjih razredih boljši kot v nižjih.
- Razredniki opažajo, da se razredni odnosi skozi leta izboljšujejo.
- Učenci, ki obiskujejo ure dodatne strokovne pomoči kot tudi učno šibkejši učenci, opažajo, da se razredni odnos do njih skozi leta ni poslabšal.

2 METODOLOGIJA

2.1 Izvor podatkov

Podatke bomo pridobili na podlagi anketnega vprašalnika, ki je usmerjen v razredne odnose. Odgovore z vprašalnika bomo podkrepili s pomočjo intervjujev z razredniki, ki nam bodo predstavili svoja opažanja o razrednem sodelovanju med učenci. Intervjuje pa bomo opravili tudi z učenci, ki obiskujejo ure dodatne strokovne pomoči, saj nas zanimajo njihovi občutki o razrednem sodelovanju in sprejemanju učencev z dodatno strokovno pomočjo v razredu.

TEORETIČNI DEL

3 INKLUZIJA

3.1 Inkluzija v osnovni šoli

Pojem inkluzija je prenesen iz tujine. Pojem inkluzija je nadomestil pojem integracije, ki je usmerjena predvsem v prilagajanje posameznika (otroka s posebnimi potrebami) v šolsko okolje. Inkluzija pa se zavzema za prilagajanje okolja, ne samo otrokom s posebnimi potrebami, ampak vsem. Trudi se delovati v smereh spreminjanja kulture vzgojno-izobraževalnih ustanov, kjer bi se učenci počutili dobrodošli in sprejeti. Bistvo inkluzije je torej v sprejemanju drugačnosti posameznika in prilagajanje vzgojno-izobraževalnega dela vsakemu posamezniku (Cencič in Opara, b. l.).

Kot navajata Cencič in Opara (b. l.), se učitelji ob sprejetju drugačnih otrok v razred pogosto počutijo nemočne, saj ne vedo, kako postopati, prilagajati in organizirati učni proces ter katere metode in oblike dela uporabiti, da bodo učenci uspešnejši. Pri takšnem sistemu delovanja pa je izredno pomembno sodelovanje s starši otrok s posebnimi potrebami, saj starši pogosto potrebujejo podporo s strani strokovnjakov ob spoznanju, da je njihov otrok drugačen ali da prihaja iz drugačnega kulturnega in jezikovnega okolja.

Vsakemu otroku je potrebno zagotoviti dobre razvojne možnosti. Da lahko omogočimo učencem dobre razvojne možnosti, je potrebno tesno sodelovanje med šolo in starši. Šole razvijajo medkulturno vzgojo in izobraževanje, kar pomeni, da upoštevajo kulturno identiteto otrok ter zagotavljajo ustrezno identiteto za vse. Zelo pomembno je tudi, da ti otroci dosežejo aktivno in polno udeležbo v družbi (Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 2012).

Inkluzija omogoča vsakemu posamezniku, da sodeluje, kolikor zmore, ker doseganje povprečnih dosežkov ni temeljni pogoj za vključitev v okolje (Kavkler, 2008). Inkluzija naj bi dala poudarek na prilagajanje otrok v okolje, ne le otrokom s posebnimi potrebami, ampak vsakemu otroku posebej. To pomeni, da se lahko v proces prilagajanja vključujejo tudi otroci drugih jezikovnih in kulturnih okolij (Cencič in Opara, b. l.).

Metafora za inkluzijo je: »Vstopi, ker spoštujem razlike in ker si lahko tak, kot si« (Grom, b. l.).

3.1.1 Načini vključevanja učencev v skupino/razred

Imeti občutek, da pripadaš neki skupini, družbi ali razredu, je za človeka velikega pomena. Pri šolskih otrocih sta pripadnost in povezanost z vrstniki ključnega pomena. Obdobje najstništva postane še posebej občutljivo obdobje, kjer se pogosto pojavljajo zavračanja vrstnikov, saj se takrat poveča želja po vključitvi v vrstniške skupine (ISA-inštitut, 2018).

Izločeni učenci lahko vsakodnevno doživljajo hude stiske, postanejo lahko tudi žrtve odnosnega nasilja. Za učence s takšnimi težavami je učiteljeva vloga pri vključevanju odločilnega pomena. Učenci, ki niso sprejeti, se v razredu tudi ne počutijo dobro. Učitelj mora najprej ugotoviti vzroke za izključenost. To lahko opravi z opazovanjem učenca med poukom, odmori ali na izletih. Lahko se pozanima tudi pri drugih učiteljih ali učencu, ki mu zaupa. Učitelj mora biti vzor učencem in jim pokazati, kako naj se vedejo do učenca, ki ga sošolci izključujejo. Z verbalnimi in neverbalnimi sporočili lahko pokažemo, da učenca, ki je izključen iz družbe, sprejemamo enako kot druge njegove sošolce. Učitelj se mora izogibati skupinskemu kaznovanju, saj je to nepravilno in lahko okrepi zavračanje določenih učencev. V kolikor ima otrok specifično težavo, torej zdravstveno, učno ali socialno, je priporočljivo, da se učitelj o stiski učenca pogovori s celotnim razredom. Veliko lahko dosežemo, če učenec sošolcem sam predstavi svoje težave, ki jih doživlja. K zmanjševanju stresa pa lahko pripomorejo tudi starši, ki s pogovorom dajejo otroku občutek varnosti, moči in svobode. Že samo en prijatelj, s katerim se uspe izločen učenec povezati, pripomore k bistvenim spremembam v socialnem položaju učenca v razredu (ISA-inštitut, 2018).

4 DODATNA STROKOVNA POMOČ V OSNOVNI ŠOLI

Dodatna strokovna pomoč je namenjena tudi učencem s posebnimi potrebami, ki so usmerjeni v izobraževalne programe s prilagojenim izvajanjem in dodatno strokovno pomočjo. Izvaja se individualno ali skupinsko v razredu ali izven razreda. Ura dodatne strokovne pomoči traja 45 minut in jo izvaja strokovni delavec, ki izpolnjuje pogoje po odločbi o usmeritvi (ZUOPP-1, 2011).

Pravilnik o dodatni strokovni pomoči (2013) določa tri vrste dodatne strokovne pomoči. Ta je lahko namenjena premagovanju primanjkljajev, ovir ali motenj, svetovalni storitvi ali pa učni pomoči.

4.1 Dodatna strokovna pomoč za odpravo primanjkljajev, ovir ali motenj

Opara (2015) pravi, da pomoč za premagovanje primanjkljajev, ovir ali motenj težav ne odpravlja, temveč učenca nauči, kako z njimi živeti in jih premagovati.

Ure so namenjene:

- iskanju metod in pristopov, ki učencu olajšajo učenje;
- prilagajanju učnih gradiv, domačih nalog in pisnih preverjanj ter ocenjevanj znanja;
- spodbujanju in razvijanju močnih področij;
- spodbujanju, opogumljanju;
- spremljanju učenčevega napredka;
- pomoči pri načrtovanju ocenjevanj znanj;
- pomoči pri organizaciji zapiskov;
- spodbujanju uporabe vizualnih pripomočkov ... (Košir in drugi, 2008).

4.2 Svetovalna storitev

Svetovalna storitev je namenjena družini učenca s posebnimi potrebami, strokovnim delavcem in učencu (PIS, 2013). Svetovalna storitev obsega:

Delo z otrokom:

- svetovanje glede ustreznih prilagoditev in pripomočkov;
- individualne pogovore;
- hospitacije v oddelku;
- svetovanje glede prilagoditev v domačem okolju;
- svetovanje glede ustreznosti izbire poklica;
- svetovanje ob konkretno izpostavljenih problemih, dilemah, vprašanjih ...

Delo s starši:

- svetovanje staršem ob vključitvi;
- predstavitev pomena in izvajanja specialnih znanj;
- svetovanje glede prilagoditev ter prilagojenih pripomočkov;
- delavnice za starše, sorojence in širšo družino (stari starši);
- roditeljske sestanke za starše;
- svetovanje ob konkretno izpostavljenih problemih, dilemah, vprašanjih ...

Sodelovanje s šolo:

- izobraževanje strokovnih delavcev v obliki seminarjev in individualnih predstavitev posebnih potreb otroka, didaktičnih pripomočkov ter opreme, gradiv ter prilagoditev;
- predstavitev posebnih potreb otroka vrstnikom v oddelku (predstavitev posebnih potreb otroka, predstavitev prilagojene opreme, pomen prilagoditev, načini komuniciranja z otrokom ...);
- sodelovanje v strokovni skupini pri izdelavi individualiziranega programa, dopolnitvah le-tega ter evalvaciji;
- oceno ustreznosti prilagoditve okolja in svetovanja;
- svetovanje učiteljem ter drugim strokovnim delavcem šole, v katero je vključen otrok;
- svetovanje ob konkretno izpostavljenih problemih, dilemah, vprašanjih ...

Delo z vrstniki in njihovimi starši:

- predstavitev prisotnosti otroka v oddelku vrstnikom;
- predstavitev prisotnosti otroka v oddelku staršem na roditeljskem sestanku;
- različne izkustvene delavnice in predstavitve na temo primanjkljaja ali ovire vključenega otroka za sovrstnike;
- svetovanje ob konkretno izpostavljenih problemih, dilemah, vprašanjih ...

Delo z zunanjimi institucijami:

- sodelovanje s strokovnjaki drugih področij (zdravstvo, fizioterapija, delovna terapija, psihiatrija, pedopsihiatrija ...);
- sodelovanje s humanitarnimi ustanovami;
- sodelovanje z Zavodom RS za šolstvo;
- sodelovanje s centri za socialno delo;
- sodelovanje z društvi;
- sodelovanje z distributerji specialne didaktične opreme, optičnih pripomočkov;
- sodelovanje z občino ipd. (Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, b. l.).

4.3 Dodatna strokovna pomoč kot učna pomoč

Dodatna strokovna pomoč kot učna pomoč je oblika pomoči, ki ima po mnenju Opere (2005) tudi didaktično funkcijo, saj učencu pomaga pri učenju. Povezana je z učnim načrtom in poskuša učencu omogočiti lažje učenje. Pri teh urah se nudijo dodatne razlage in vaje, ki jih v razredu drugače ne bi mogel dobiti. Učno pomoč največkrat nudijo učitelji tistih predmetov, kjer ima učenec težave (Opara, 2015).

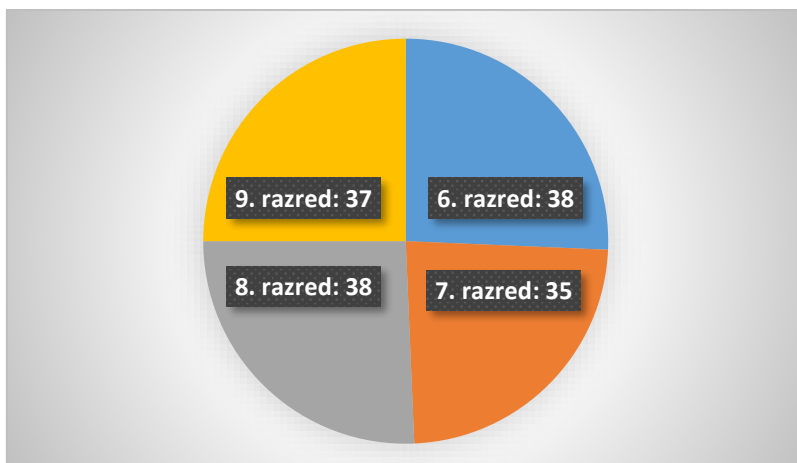
EMPIRIČNI DEL

5 RAZISKAVA

5.1 Rezultati anketnega vprašalnika

Kateri razred obiskuješ?

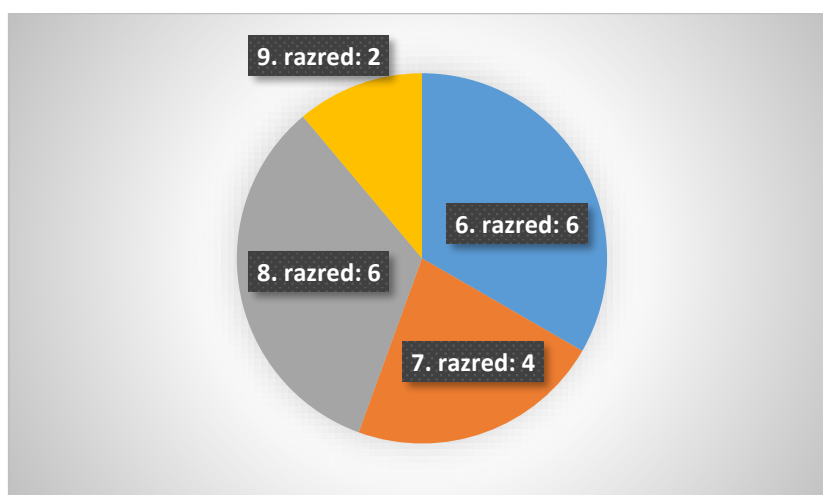
Graf 17: Število učencev v posameznih razredih

Na osnovni šoli je anketni vprašalnik rešilo skupaj 148 učencev (od 6. do 9. razreda). V 6. razredu je vprašalnik rešilo 38 učencev, v 7. razredu 35 učencev, v 8. razredu 38 učencev in v 9. razredu 37 učencev.

Ali obiskuješ ure dodatne strokovne pomoči?

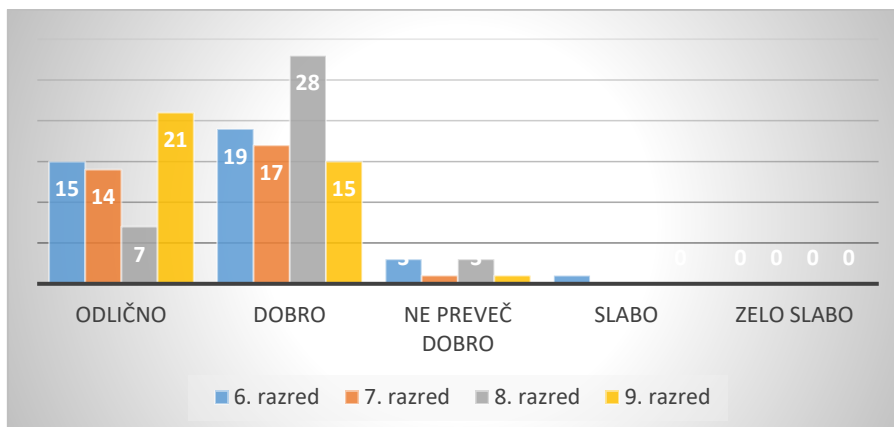
Graf 18: Število učencev, ki obiskujejo ure dodatne strokovne pomoči

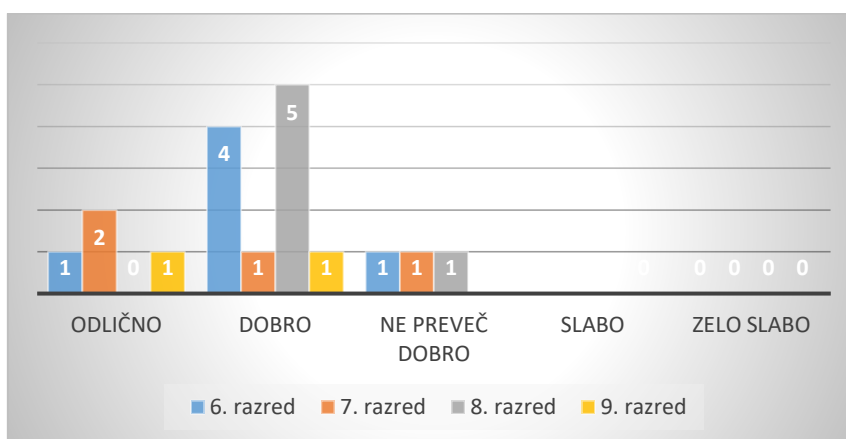
Izmed 148 učencev 6., 7., 8. in 9. razredov obiskuje ure dodatne strokovne pomoči 18 učencev. Največ učencev se nahaja v 6. in 8. razredu, torej v vsakem razredu po 6 učencev. Najmanj učencev pa obiskuje ure dodatne strokovne pomoči v 9. razredu.

Ali si rad/-a v tem razredu?

Graf 19: Počutje v razredu med sošolci

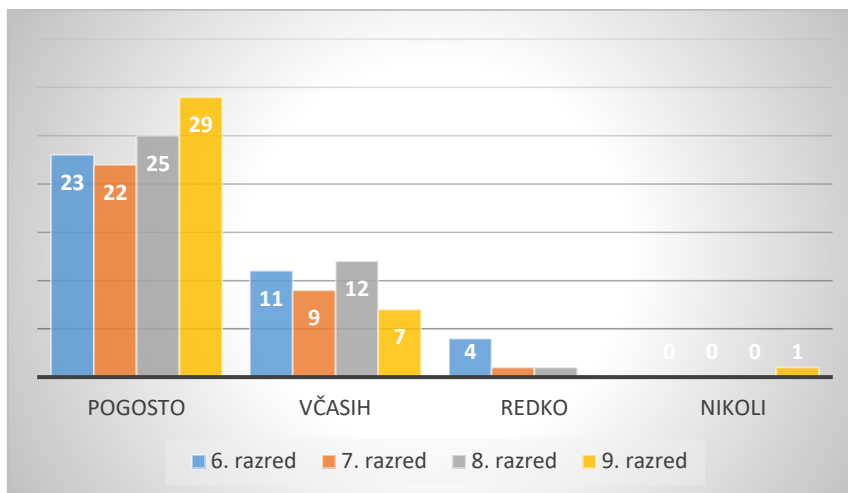
Graf 20: Počutje učencev z DSP v razredu med sošolci

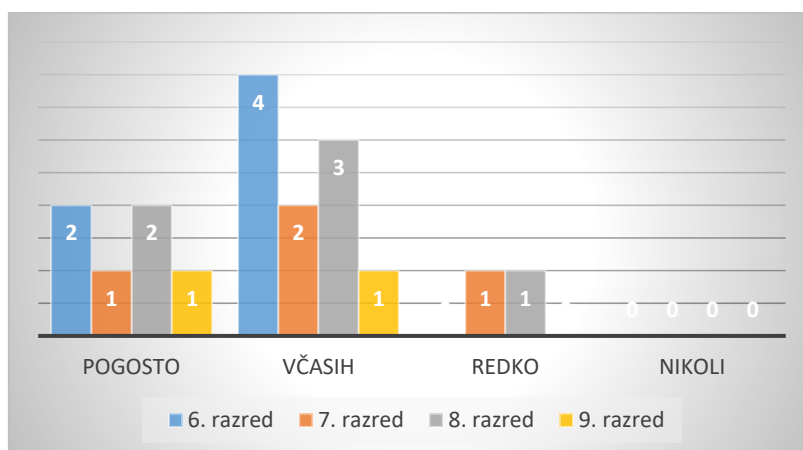
Na vprašanje Kako rad/-a si v tem razredu? so učenci večinoma izbirali med odgovoroma vedno in večinoma. Največ učencev 6., 7. in 9. razreda se je odločilo za odgovor vedno, učenci 8. razredov pa so najpogosteje izbrali odgovor večinoma. Samo dva učenca iz 6. razreda sta odgovorila, da nista rada v svojem razredu, eden izmed njiju je učenec, ki obiskuje ure dodatne strokovne pomoči, iz česar lahko sklepamo, da ga zaradi drugačnosti sošolci ne sprejemajo tako dobro kot druge sošolce. Večina učencev, ki obiskujejo ure dodatne strokovne pomoči, je rada v svojem razredu.

Ali se počutiš sprejetega/-o v svojem razredu?

Graf 21: Sprejetost v razredu

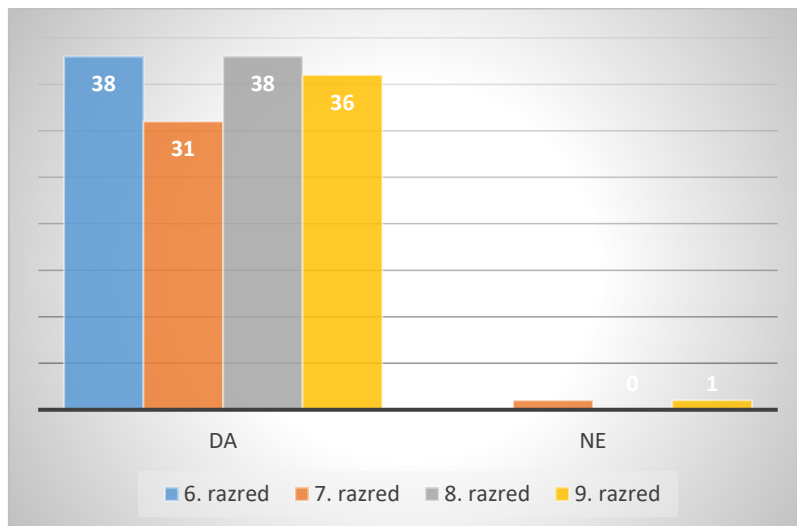
Graf 22: Sprejetost učencev z DSP v razredu

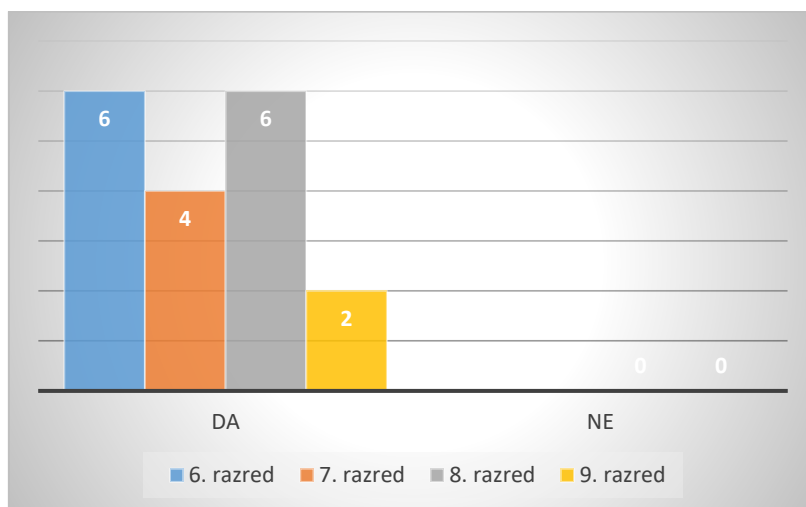
Na vprašanje, kako se učenci počutijo v svojem razredu med sošolci, je večina učencev 6., 7. in 8. razredov odgovorila z dobro, medtem ko je največ učencev 9. razredov odgovorilo z odlično. Lahko sklepamo, da so se učenci 9. razredov, ki tudi počasi zapuščajo šolo, med seboj bolj povezali in so zato tudi raje v razredu med sošolci kot učenci nižjih razredov. Presenetljiv je rezultat 6. razreda, kjer je en učenec izbral, da se v svojem razredu počuti slabo. Mogoče s strani sošolcev ne čuti takšne sprejetosti, kot bi jo lahko. Rezultati učencev, ki obiskujejo ure DSP, so zanimivi, saj smo pričakovali, da se ti učenci ne bodo tako dobro počutili v razredu med sošolci, kot se dejansko. Takšen rezultat nas zelo veseli.

Ali imaš v razredu sošolca ali sošolko, na katerega/-o se lahko zanesesh, ga/jo prosiš za pomoč?

Graf 23: V razredu imeti sošolca/-ko, na katerega se lahko zanesesh, ga/jo prosiš za pomoč

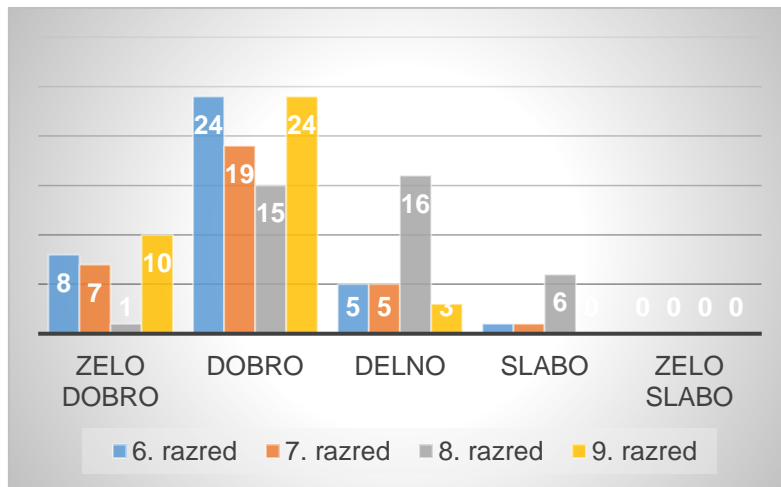
Graf 24: V razredu imeti sošolca/-ko, na katerega se lahko zanesesh, ga/jo prosiš za pomoč (odgovori učencev z DSP)

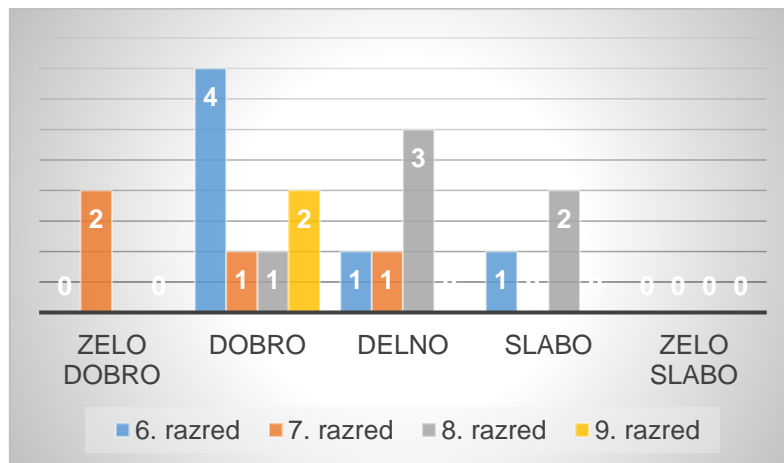
Skoraj vsak človek ima na svojem delovnem ali študijskem mestu nekoga, na katerega se lahko zanesesh in to so dokazali tudi naši učenci. Le po en učenec 7. in 9. razreda sta odgovorila, da v razredu nimata nikogar, na katerega bi se lahko zanesla ali ga prosila za pomoč. Smo pa lahko ugotovili, da tega odgovora ni izbral nihče izmed učencev, ki obiskujejo ure DSP, kar nas veseli, saj to pomeni, da jim drugi sošolci le priskočijo na pomoč oz. imajo nekoga, na katerega se lahko zanesejo.

Kako bi ocenil/-a razredno sodelovanje?

Graf 25: Razredno sodelovanje

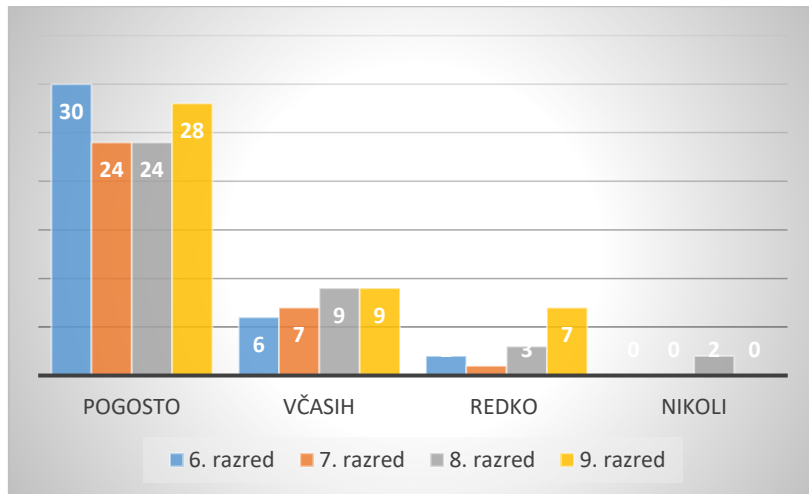
Graf 26: Razredno sodelovanje, občuteno s strani učencev z DSP

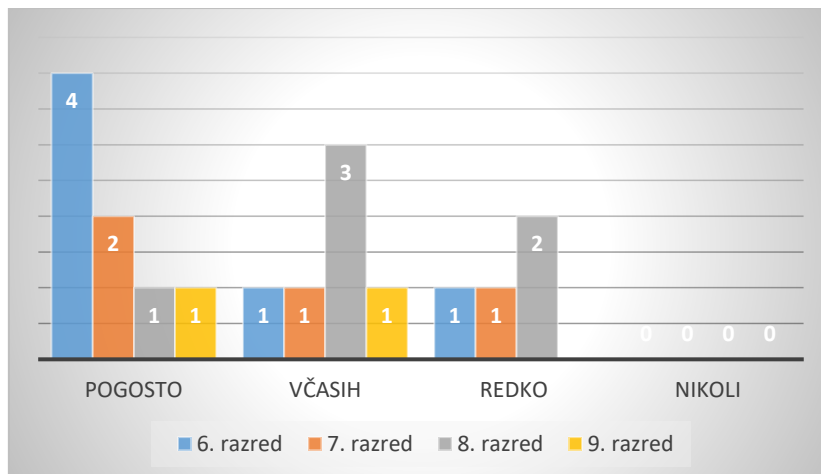
Učenci razredno sodelovanje občutijo zelo različno. Največ učencev 6. razreda je odgovorilo, da je njihovo razredno sodelovanje dobro, enako so ocenili tudi učenci z DSP. Pri 7. razredih so učenci razredno sodelovanje prav tako ocenili kot dobro, medtem pa sta ga dva učenca z DSP ocenila kot zelo dobro. V 8. razredu največ učencev občuti sodelovanje kot delno dobro, enako so ocenili tudi učenci z DSP. Rezultati 9. razredov so enaki tako s strani učencev z DSP kot drugih učencev, ki pa ocenjujejo, da je njihovo razredno sodelovanje dobro.

Ali pomagaš sošolcu/-ki če potrebuje pomoč?

Graf 27: Razredna pomoč sošolcu/-ki

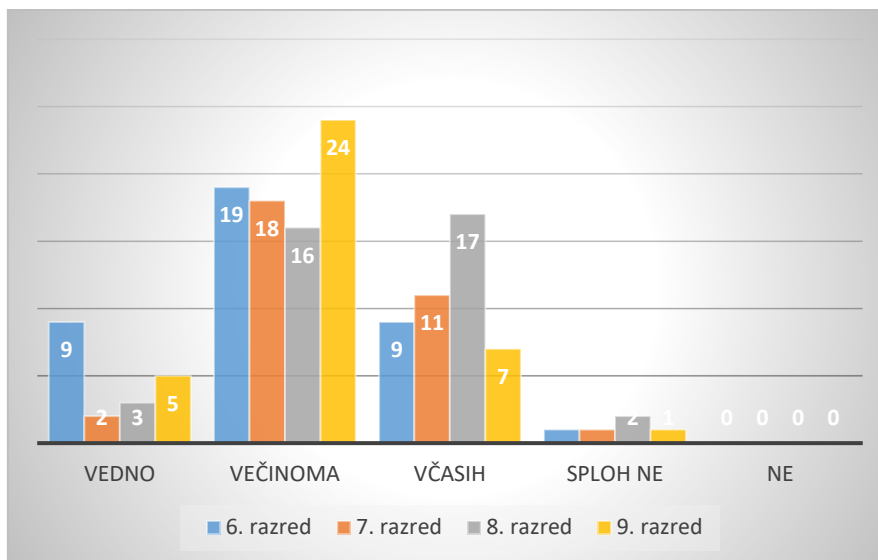
Graf 28: Razredna pomoč sošolcu/-ki (videnje učencev z DSP)

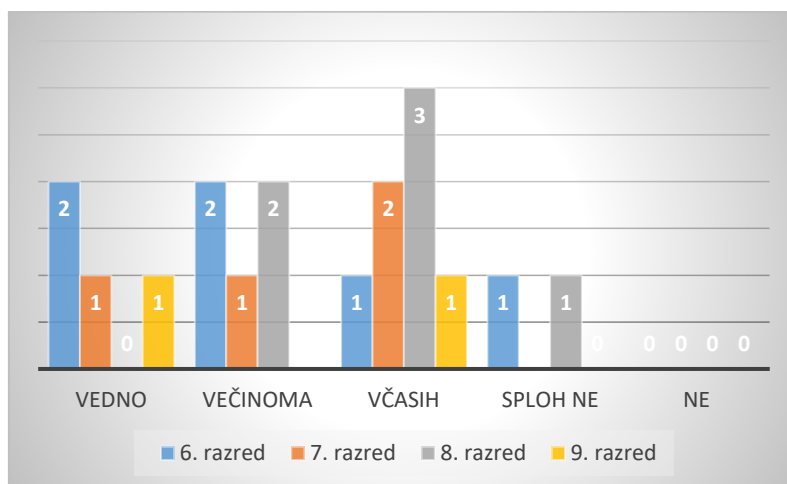
Pomoč sošolcu ali sošolki, če potrebuje pomoč, je v razredu zelo pomembna. Večina vseh učencev je na to vprašanje odgovorila z odgovorom pogosto, kar nas zelo veseli. Presenetil pa nas je rezultat 8. razredov, kjer sta dva učenca dejala, da nikoli ne pomagata. Ugotovimo lahko tudi, da učenci 8. razredov z DSP pomagajo redno oziroma včasih, medtem ko najpogosteje priskočijo na pomoč učenci z DSP iz 6. razredov.

Ali se sošolci iz tvojega razreda zavzamejo drug za drugega tudi zunaj razreda?

Graf 29: Zavzemanje sošolcev drug za drugega izven razreda

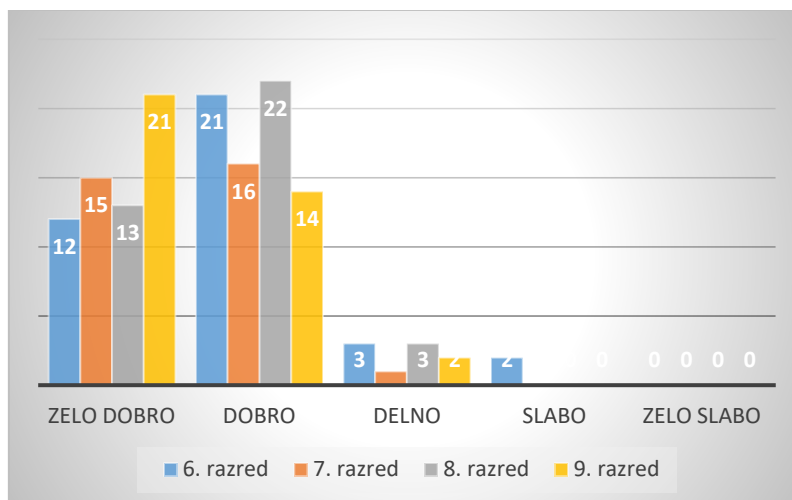
Graf 30: Zavzemanje sošolcev drug za drugega izven razreda (videnje učencev z DSP)

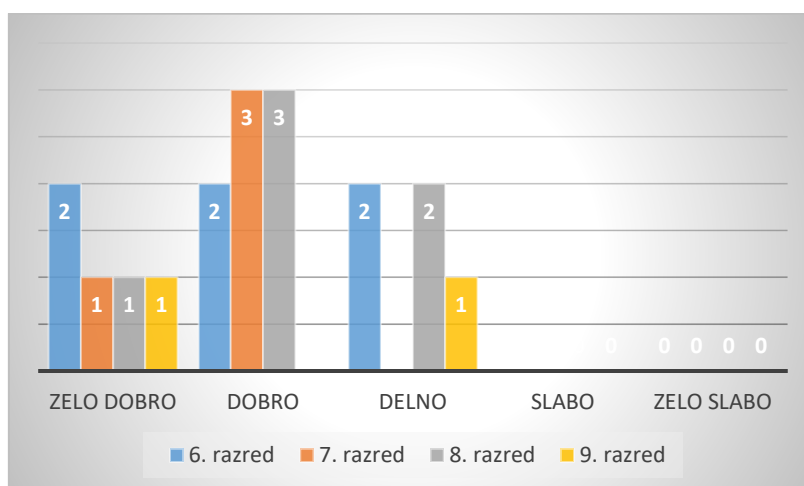
Odgovori na vprašanje Ali se sošolci iz tvojega razreda zavzamejo drug za drugega tudi zunaj razreda? so zelo zanimivi, saj se gibajo med odgovorom večinoma in včasih. Največ učencev 6., 7. in 9. razredov je sicer izbralo odgovor večinoma, medtem pa je v 8. razredih razlika med odgovoroma večinoma in včasih zelo majhna. V vsakem razredu je vsaj en učenec, ki meni, da se sošolci izven razreda ne zavzamejo drug za drugega, lahko pa tudi vidimo, da to menita dva učenca z DSP, in sicer eden iz 6. razreda in eden iz 8. razreda. Med učenci z DSP se učenci 6. razredov izven razreda vedno oziroma večinoma zavzemajo za sošolce, medtem ko se učenci 7. in 8. razredov za sošolce zavzamejo le včasih.

Kako na splošno sprejemaš drugačne ljudi?

Graf 31: Sprejemanje drugačnih ljudi

Graf 32: Sprejemanje drugačnih ljudi s strani učencev z DSP

Sprejemanje drugačnosti je dandanes zelo pomembno, saj je vsak človek zase poseben in drugačen. Učenci 6. in 8. razredov zase menijo, da dobro sprejemajo drugačne ljudi, medtem ko je pri učencih 7. razredov razlika med odgovoroma zelo dobro in dobro zelo majhna. Zelo zadovoljni smo z odgovori 9. razredov, ki v veliki večini menijo, da zelo dobro sprejemajo drugačne ljudi. Tukaj se lahko opazi, da so že nekoliko zrelejši od učencev nižjih razredov. Pri učencih z DSP je ponovno zanimiva razlika, da en učenec 9. razreda delno sprejema drugačne, medtem ko drug učenec 9. razreda zelo dobro sprejema drugačne.

5.1.1 Razprava, interpretacija rezultatov ankete

Skozi celotno analizo anketnega vprašalnika smo lahko ugotovili, da 6. razredi medsebojno veliko bolje sodelujejo kot učenci višjih razredov. Izjema so ponovno učenci 9. razredov, kjer smo lahko ugotovili, da je njihovo razredno sodelovanje zelo dobro, prav tako tudi nimajo težav s sprejemanjem učencev z DSP. Moramo pa omeniti, da imajo vsi oddelki 9. razreda zgolj dva učenca, ki obiskujeta ure DSP. Podatki kažejo, da se razredni odnosi na šoli z višanjem razreda slabšajo, seveda z izjemo 9. razreda.

Hipotezo *Razredno sodelovanje in odnosi med učenci so v višjih razredih boljši kot v nižjih* lahko na podlagi anketnega vprašalnika ovržemo, saj se je izkazalo, da 6. razredi medsebojno veliko bolje sodelujejo kot višji razredi. Na šoli še posebej izstopa 8. razred, ki ima po rezultatih ankete najslabši medosebni odnos izmed vseh anketiranih razredov.

5.2 Intervjuji z razredniki

Zaradi anonimnosti intervjuvancev smo oddelke razredov označili z x in y, prav tako pa smo vse odgovore zapisali v moškem spolu.

5.2.1 Intervju z razrednikom 1

Kakšna se vam zdi razlika v razrednem sodelovanju?

Učitelj opaza, da starejši kot so učenci, boljše je sodelovanje. Odvisno pa je tudi od generacije do generacije. V vsakem razredu se vedno najde nekdo, ki pomaga drugim učencem.

Ali učenci med seboj sodelujejo, si pomagajo?

Sodelovanje se je spremenilo v pozitivno smer. Po spomladanski karanteni se je njihovo sodelovanje izboljšalo, kot razred so se bolj povezali in si tudi več pomagajo.

Se učenci v primeru težav pogosto obračajo na vas?

Učenci se obračajo nanj, vendar zelo redko. Običajno zaradi medsebojnih težav, takrat tudi pristopi več učencev hkrati. Učno pa se zelo redko obračajo nanj.

Kako učenci sprejemajo sošolce, ki obiskujejo dodatno strokovno pomoč?

Učenci se med seboj odlično sprejemajo, učitelj pa pravi, da so prilagoditve učencev z DSP skozi leta postale del vsakdana. Že v 6. razredu so bili učenci utečeni in navajeni na prilagoditve učencev z DPS.

Kako učenci sprejemajo učno šibkejše učence v razredu?

Večinoma so učenci vedno pripravljeni pomagati učno šibkejšim. Starejši kot so, bolj si pomagajo in jih spodbujajo pri opravljanju nalog. Skozi leta so učenci tudi bolj organizirani.

5.2.2 Intervju z razrednikom 2

Kakšna se vam zdi razlika v razrednem sodelovanju?

Pove, da so razlike kar velike. Velikokrat se zgodi, da se pojavijo manjše skupine, v katerih sodelujejo učenci, ki se najbolj razumejo. Med razredi najbolj sodelujejo določen 6. in 7. razred ter oba 9. razreda. Pove pa tudi, da njegov razred zelo dobro sodeluje, saj imajo na aplikaciji Viber svojo skupino, v kateri se pogovarjajo in dogovarjajo glede šolskih stvari.

Ali učenci med seboj sodelujejo, si pomagajo?

Učitelj opazuje, da vsi razredi ne sodelujejo povsem dobro, to pa se opazi v razrednem povprečju ter ocenah.

Se učenci v primeru težav pogosto obračajo na vas?

Pove, da si želi, da bi se učenci bolj pogosto obračali nanj, tako v šoli kot v šoli na daljavo.

Kako učenci sprejemajo sošolce, ki obiskujejo dodatno strokovno pomoč?

Učitelj nima občutka, da bi bil to razlog, da bi koga izključevali iz skupine. Pove tudi, da so se lanskega 9. razreda dobivali pred poukom v šolski knjižnici in si pomagali. To pa se je razvijalo skozi leta od 6. do 9. razreda.

Kako učenci sprejemajo učno šibkejše učence v razredu?

Opaža, da jih ne izključujejo. Pove tudi, da jih je treba v 6. razredu včasih prositi, da pridejo pred poukom ali ostanejo po pouku in si pomagajo. V višjih razredih je tega manj. To sodelovanje pa se razvija čez leta.

5.2.3 Intervju z razrednikom 3

Kakšna se vam zdi razlika v razrednem sodelovanju?

Sodelovanje se skozi leta izboljšuje. V 9. razredu začnejo učenci bolj sodelovati kot razred.

Ali učenci med seboj sodelujejo, si pomagajo?

V 9. razredu je večje sodelovanje kot v ostalih razredih.

Se učenci v primeru težav pogosto obračajo na vas?

Glede šolskega dela se učenci velikokrat obrnejo nanj. Obračajo pa se tudi v primeru zunajšolskih težav, na primer prepir s starši idr.

Kako učenci sprejemajo sošolce, ki obiskujejo dodatno strokovno pomoč?

Sprejemajo jih dobro, saj pri iskanju družbe ne gledajo na ocene. Bolj zrelo gledajo na to 9. razredi.

Kako učenci sprejemajo učno šibkejše učence v razredu?

Starejši kot so, manjšo vlogo igrajo ocene in učne težave sošolcev.

5.2.4 Intervju z razrednikom 4

Kakšna se vam zdi razlika v razrednem sodelovanju?

Učitelj pravi, da je vse odvisno od posameznika. Pravi tudi, da v 6. in 9. razredu poteka več sodelovanja kot v 7. in 8. razredu. Kot razrednik pa pravi, da se med 6. in 9. razredom ni veliko spremenilo ter da na pomoč priskočijo vedno isti otroci.

Ali učenci med seboj sodelujejo, si pomagajo?

Spet izpostavi 6. in 9. razrede, kjer je pomoči več. V vseh razredih si nudijo medvrstniško pomoč.

Se učenci v primeru težav pogosto obračajo na vas?

Pri tem vprašanju poudari, da se nanj ne obračajo pogosto, ga pa poiščejo, če je kaj nujnega. Sicer pa bi si želel, da bi se nanj obračali večkrat.

Kako učenci sprejemajo sošolce, ki obiskujejo dodatno strokovno pomoč?

Kot učitelj sam ne opaža, da bi se med učenci pojavljale razlike.

Kako učenci sprejemajo učno šibkejše učence v razredu?

Pove, da pri 6. razredih opaža nepotrpežljivost do učno šibkejših učencev. Sicer pa v ostalih razredih sočustvujejo z njimi, sploh pri 9. razredih opaža, da so strpnejši do učno šibkejših učencev.

5.2.5 Interpretacija rezultatov intervjujev z razredniki

Razredniki opažajo, da se z višanjem starosti učencev izboljšuje tudi razredno sodelovanje, seveda pa se to razlikuje tudi od generacije do generacije. Posebej so izpostavili, da na šoli zelo dobro sodelujejo 6. in 9. razredi. Najslabše na šoli pa razredno sodelujejo 8. razredi.

Pri učencih, ki med seboj ne sodelujejo tako dobro, lahko opazimo, da izstopajo po razrednem povprečju in ocenah. Večina razrednikov pa opaža, da si učenci 9. razredov pogosteje nudijo medvrstniško pomoč kot učenci nižjih razredov.

Iskanje pomoči pri razrednikih učenci izkoristijo zgolj v primerih nerazumevanja določene snovi ali v nujnih primerih, ki pa so, kot razredniki povedo, zelo redki.

S sprejemanjem učencev, ki obiskujejo ure dodatne strokovne pomoči, učenci nimajo težav. Razredniki menijo, da se to skozi leta uteče, zato so v višjih razredih že navajeni, da se v razredu nahajajo različni učenci, ki jih pa seveda ne izpostavljajo, temveč jih zelo dobro sprejemajo.

Nudenje pomoči učno šibkejšim učencem se ponovno pogosteje pojavi v 9. razredih, saj učenci sami pristopijo in nudijo pomoč, medtem ko morajo v nižjih razredih učitelji učence spodbuditi k nudenju pomoči sošolcem.

Na podlagi intervjujev razrednikov lahko potrdimo drugo hipotezo, ki pravi: *Razredniki opažajo, da se razredni odnosi skozi leta izboljšujejo.*

5.3 Intervjuji z učenci, ki obiskujejo ure dodatne strokovne pomoči

Tako kot pri intervjujih z razredniki želimo tudi pri učencih zagotoviti anonimnost, zato so vsi odgovori zapisani v moškem spolu.

5.3.1 Učenec 1

Kako te razred sprejema?

Učenec meni, da ga razred dobro sprejema.

Kakšna se ti zdi razlika v razrednem sodelovanju skozi šolska leta?

Opaža, da se razredno sodelovanje skozi leta izboljšuje, saj so se kot razred skozi leta tudi bolj povezali.

Ali ti sošolci ponudijo pomoč, če jo potrebuješ?

Sošolci mu vedno priskočijo na pomoč, če jo potrebuje. Učenec misli, da se skozi leta ni nič spremenilo, temveč je ostalo enako.

Kako tvoji sošolci sprejemajo učence, ki obiskujejo ure dodatne strokovne pomoči?

Učenec meni, da ga nikoli niso gledali drugače kot druge sošolce.

Kako sošolci sprejemajo učno šibkejše sošolce v razredu?

Učenec ne opaža negativnega obnašanja do učno šibkejših učencev. Meni, da so povezani kot celota, ne glede na učni uspeh.

5.3.2 Učenec 2

Kako te razred sprejema?

Učenec meni, da ga razred zelo dobro sprejema.

Kakšna se ti zdi razlika v razrednem sodelovanju skozi šolska leta?

Kot razred zelo dobro sodelujejo, kar pa se skozi leta ni nič spreminjalo.

Ali ti sošolci ponudijo pomoč, če jo potrebuješ?

Sošolci mu vedno ponudijo pomoč, ko jo potrebuje. Skozi leta se v tej smeri ni nič spremenilo. Še vedno ostajajo zelo sodelovalen razred.

Kako tvoji sošolci sprejemajo učence, ki obiskujejo ure dodatne strokovne pomoči?

Drugi učenci zelo dobro sprejemajo učence, ki obiskujejo ure dodatne strokovne pomoči. Jih ne izpostavljajo v razredu in jih sprejemajo enako kot druge sošolce.

Kako sošolci sprejemajo učno šibkejše sošolce v razredu?

Tudi učno šibkejši učenci v razredu niso izpostavljeni, temveč so sprejeti enako kot drugi učenci.

5.3.3 Učenec 3

Kako te razred sprejema?

Učenec meni, da ga razred dobro sprejema. Sprejemanje se skozi leta ni kaj dosti spremenilo.

Kakšna se ti zdi razlika v razrednem sodelovanju skozi šolska leta?

Kot razred dobro sodelujejo. Izpostavi, da drug drugega ne izzivajo. Sodelovanje pa je skozi leta ostalo enako.

Ali ti sošolci ponudijo pomoč, če jo potrebuješ?

Sošolci vedno nudijo pomoč, kar se skozi leta tudi ni spremenilo.

Kako tvoji sošolci sprejemajo učence, ki obiskujejo ure dodatne strokovne pomoči?

Učenci ne zapostavljajo učencev z DSP, temveč jih sprejemajo kot druge sošolce.

Kako sošolci sprejemajo učno šibkejše sošolce v razredu?

Učno šibkejši so enako sprejeti v razredu kot drugi učenci, kar se čez leta ni spremenilo.

5.3.4 Učenec 4

Kako te razred sprejema?

Učenec opaža, da ga razred dobro sprejema, meni pa, da se skozi leta ni nič spremenilo, temveč sprejemanje ostaja enako.

Kakšna se ti zdi razlika v razrednem sodelovanju skozi šolska leta?

Učenec meni, da se je razredno sodelovanje skozi leta poslabšalo.

Ali ti sošolci ponudijo pomoč, če jo potrebuješ?

Sošolci ponudijo pomoč samo v primeru, če učenec prosi za pomoč, sami od sebe ne pristopijo.

Kako tvoji sošolci sprejemajo učence, ki obiskujejo ure dodatne strokovne pomoči?

Učenec opaža, da so učenci z DSP enako sprejeti kot drugi učenci.

Kako sošolci sprejemajo učno šibkejše sošolce v razredu?

Sprejemanje učno šibkejših učencev je enako kot sprejemanje drugih učencev.

5.3.5 Učenec 5

Kako te razred sprejema?

Učenec meni, da ga razred dobro sprejema medse. Sprememb v odnosih skozi leta ne opaža.

Kakšna se ti zdi razlika v razrednem sodelovanju skozi šolska leta?

Učenec je opazil, da se je razredno sodelovanje skozi leta izboljšalo. Sedaj po mnenju učenca zelo dobro sodelujejo.

Ali ti sošolci ponudijo pomoč, če jo potrebuješ?

Sošolci učencu vedno ponudijo pomoč, če jo potrebuje. Vedno so mu priskočili na pomoč, zato tukaj ni opaziti razlike skozi leta.

Kako tvoji sošolci sprejemajo učence, ki obiskujejo ure dodatne strokovne pomoči?

Sošolci brez težav sprejemajo učence, ki obiskujejo ure dodatne strokovne pomoči. Skozi leta se je to sprejemanje izboljševalo.

Kako sošolci sprejemajo učno šibkejše sošolce v razredu?

Učno šibkejši učenci so sedaj enako dobro sprejeti kot drugi učenci v razredu. To se je skozi leta izboljšalo.

5.3.6 Učenec 6

Kako te razred sprejema?

Učenec meni, da ga razred dobro sprejema. Skozi leta ni opazil, da bi se odnos spremenil.

Kakšna se ti zdi razlika v razrednem sodelovanju skozi šolska leta?

Kot razred sodelujejo dobro in to ostaja ves čas enako.

Ali ti sošolci ponudijo pomoč, če jo potrebuješ?

Če potrebuje pomoč, mu sošolci vedno pomagajo.

Kako tvoji sošolci sprejemajo učence, ki obiskujejo ure dodatne strokovne pomoči?

Učenci, ki obiskujejo ure dodatne strokovne pomoči, so v razredu ves čas enako dobro sprejeti kot drugi učenci.

Kako sošolci sprejemajo učno šibkejše sošolce v razredu?

Tudi učno šibkejši učenci v razredu niso izpostavljeni, ampak so zelo dobro sprejeti.

5.3.7 Interpretacija rezultatov intervjujev učencev, ki obiskujejo ure dodatne strokovne pomoči

Vsi intervjuvani učenci se čutijo sprejete s strani razreda. Nihče ni opazil, da bi se odnos skozi leta tako ali drugače spremenil. Pri razrednem sodelovanju pa opažajo napredek, le en učenec meni, da se je njihovo razredno sodelovanje skozi leta poslabšalo. To se opazi tudi pri nujenju pomoči učencem z DSP, saj jim sošolci nudijo pomoč, kadar jo potrebujejo, vendar največkrat v primerih, ko sami prosijo zanjo.

Učenci, ki obiskujejo ure dodatne strokovne pomoči, opažajo, da tako sami kot tudi drugi učenci z odločbo o usmeritvi v razredu niso izpostavljeni, temveč so enako sprejeti kot drugi učenci. Enako velja tudi za učno šibkejše učence.

Na podlagi intervjujev smo torej ugotovili, da se učenci v svojem razredu počutijo dobro. S strani razreda je odnos do teh učencev ostajal zelo dober in se ni spreminjal na slabše. Najpomembnejši se nam zdi podatek, da so tako učenci z DSP kot učno šibkejši učenci enako dobro sprejeti kot drugi učenci. Iz tega lahko potrdimo tretjo hipotezo, ki pravi: *Učenci, ki obiskujejo ure dodatne strokovne pomoči kot tudi učno šibkejši učenci, opažajo, da se razredni odnos do njih skozi leta ni poslabšal.*

6 DRUŽBENA ODGOVORNOST V PROGRAMU MLADI ZA NAPREDEK MARIBORA

Skozi raziskovalno nalogo smo želeli ugotoviti, kakšni so odnosi med učenci v posameznih razredih na osnovni šoli ter kakšen odnos imajo učenci do svojih sošolcev, ki obiskujejo ure DSP. Ugotovili smo, da se odnosi skozi leta slabšajo, za kar sklepamo, da je v teh generacijah zgolj slučajnost, saj sta se 6. in 9. razred izkazala kot zelo sodelovalna.

Ker si prizadevamo, da bi se učenci med seboj dobro razumeli, sodelovali in predvsem v družbo sprejemali tudi učence z DSP, smo pri šolskih predstavitvah učencem posebej poudarjali, kako pomembna sta dober razredni odnos in razredno sodelovanje, prav tako pa smo ozaveščali tudi sprejemanje drugačnih ljudi, med katere sodijo tudi učenci z DSP.

V razredih, kjer se pojavljajo večje težave v razrednem sodelovanju, smo načrtovali urjenje socialnih veščin preko različnih socialnih iger. Prizadevali si bomo vzpostaviti tako dober odnos v razrednem sodelovanju, kot ga imajo 6. in 9. razredi.

7 ZAKLJUČEK

Skozi raziskovalno nalogo smo želeli ugotoviti, kakšno je razredno sodelovanje in razredna vključenost učencev z DSP. Da smo prišli do rezultatov, smo pripravili anketni vprašalnik za učence od 6. do 9. razreda, kjer smo želeli izvedeti, kako oni doživljajo razredno sodelovanje, kako se počutijo v razredu, kako sprejemajo učence z DSP in učno šibkejše učence, ali si med seboj nudijo pomoč itd. Opravili smo tudi intervju z razredniki, ki so predstavili svoja opažanja, ter učenci, ki so prav tako predstavili svoje občutke o sprejetosti v razredu.

Na podlagi anketnega vprašalnika, ki smo ga opravili z učenci, smo ugotovili, da se razredni odnosi skozi leta izboljšujejo. Kot izjema izstopa 6. razred, ki se je izkazal kot sodelovalen in odprt za učence z DSP ter učno šibkejše učence. Sklepamo, da je to zgolj svetla izjema te generacije učencev. Na podlagi ugotovitve smo lahko potrdili prvo hipotezo: Razredno sodelovanje in odnosi med sošolci so v višjih razredih boljši kot v nižjih razredih.

Razredniki so skozi intervju povedali, da v razrednem odnosu in sprejemanju učencev z DSP opažajo napredek skozi leta, kar pa pripisujejo njihovem odraščanju ter zrelosti. Tudi razredniki so izpostavili 6. razrede kot zelo sodelovalne in prilagodljive. Potrdili smo lahko tudi drugo hipotezo, ki pravi: Razredniki opažajo, da se razredni odnosi skozi leta izboljšujejo.

Intervju z učenci, ki obiskujejo ure DSP, pa je pokazal, da se učenci v razredu počutijo dobro in sprejeto. Prav tako ne opažajo, da bi se odnosi sošolcev do njih skozi leta spremenili ali poslabšali. Potrdili smo lahko tudi tretjo hipotezo, ki pravi: Učenci, ki obiskujejo ure dodatne strokovne pomoči kot tudi učno šibkejši učenci, opažajo, da se razredni odnos do njih skozi leta ni poslabšal.

Vsekakor bi bilo zanimivo raziskati še odnose pri učencih nižjih razredov ter intervju z razredniki usmeriti v splošna opažanja o razrednem sodelovanju skozi različne generacije učencev. Predvidevamo namreč, da so pridobljeni rezultati zgolj slučaj teh generacij in ne stalnica.

8 VIRI IN LITERATURA

Cencič, M., Opara, B. (b. l.). *Kaj je inkluzivna pedagogika*. Pridobljeno 24. 11. 2020 s svetovnega spleta:

https://www.pef.upr.si/info_tocka/zanimivosti/2011050308395789/Kaj%20je%20inkluzivna%20pedagogika?/.

Grom, K. (b. l.). *Ali me sprejmete medse? Primer dobre prakse*. Pridobljeno 5. 1. 2021 s svetovnega spleta: <http://web.sc-celje.si/simpozij/wp-content/uploads/2015/10/Grom-Katarina-Ali-me-sprejmete-medse.pdf>.

ISA-inštitut. (2018). *Kako pomagati učencem pri vključevanju v razred?* Pridobljeno 3. 12. 2020 s svetovnega spleta: <https://casoris.si/kako-pomagati-ucencem-pri-vkljucevanju-v-razred/>.

Kavkler, M. (2008). Opredelitev inkluzivne vzgoje in izobraževanja. V *Razvoj inkluzivne vzgoje in izobraževanja – izbrana poglavja v pomoč šolskim timom*, str. 9–19. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo.

Košir, S., et al. (2008). *Otroci s primanjkljaji na posameznih področjih učenja: navodila za prilagojeno izvajanje programa osnovne šole z dodatno strokovno pomočjo*. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo.

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport. (b. l.). *Svetovalna storitev v okviru DSP*. Pridobljeno 12. 1. 2021 s svetovnega spleta: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MIZS/Dokumenti/Izobrazevanje-otrok-s-posebnimi-potrebami/cfa0bb34c0/Svet_storitev_A_Q.pdf.

Opara, B. (2005). *Otroci s posebnimi potrebami v vrtcih in šolah. Vloga in naloga vrtcev in šol pri vzgoji in izobraževanju otrok s posebnimi potrebami*. Ljubljana: Center Kontura.

Opara, B. (2015). *Dodatne strokovna pomoč in prilagoditve pri vzgoji in izobraževanju otrok s posebnimi potrebami*. Ljubljana: Center Kontura.

PIS. (2011). *Zakon o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami (ZUOPP-1)*. Pridobljeno 11. 1. 2021 s svetovnega spleta: <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO5896#>.

PIS. (2013). *Pravilnik o dodatni strokovni in fizični pomoči za otroke s posebnimi potrebami*. Pridobljeno 11. 1. 2021 s svetovnega spleta:

<http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=PRAV11835>.

Zavod Republike Slovenije za šolstvo. (2012). *Smernice za vključevanje otrok priseljencev v vrtce in šole*. Pridobljeno 3. 12. 2020 s svetovnega spleta:

http://eportal.mss.edus.si/msswww/programi2019/programi/media/pdf/smernice/cisto_pis_Smernice_vkljucevanje_otrok_piseljencev.pdf.

9 PRILOGE

- Anketni vprašalnik
- Neuporabljeni rezultati anketnega vprašalnika

ANKETNI VPRAŠALNIK

Izberi ustrezen odgovor.

Ali si rad/-a v tem razredu?

- a) Vedno.
- b) Večinoma.
- c) Včasih.
- d) Sploh ne.
- e) Ne.

Ali se počutiš sprejetega/-o v svojem razredu?

- a) Pogosto.
- b) Včasih.
- c) Redko.
- d) Nikoli.

Ali imaš v razredu sošolca ali sošolko na katerega/-o se lahko zanesesh, ga/jo prosiš za pomoč?

- a) Da.
- b) Ne.

Kako bi ocenil/-a razredno sodelovanje?

- a) Zelo dobro.
- b) Dobro.
- c) Delno.
- d) Slabo.
- e) Zelo slabo.

Kako se počutiš v razredu med sošolci?

- a) Odlično.
- b) Dobro.
- c) Ne preveč dobro.
- d) Slabo.
- e) Zelo slabo.

Koliko učencev v tem razredu poznaš dokaj dobro?

- a) Vse.
- b) Večino.
- c) Polovico.
- d) Le nekatere.
- e) Komaj koga.

Za koliko sošolcev iz svojega razreda lahko rečeš, da si prijatelj z njimi?

- a) Z vsemi.
- b) Z večino.
- c) S polovico.
- d) Skoraj z vsemi.
- e) Le z nekaterimi.

Koliko sošolcev iz tvojega razreda med seboj dobro sodeluje?

- a) Vsi.
- b) Večina.
- c) Polovica razreda.
- d) Le nekateri.
- e) Komaj kdo.

ANKETNI VPRAŠALNIK

Ali pomagaš sošolcu/sošolki, če potrebuje pomoč?

- a) Pogosto.
- b) Včasih.
- c) Redko.
- d) Nikoli.

Ali sam/-a kdaj prosiš sošolce/sošolke za pomoč?

- a) Pogosto.
- b) Včasih.
- c) Redko.
- d) Nikoli.

Ali se sošolci iz tvojega razreda zavzamejo drug za drugega tudi zunaj razreda?

- a) Vedno.
- b) Večinoma.
- c) Včasih.
- d) Sploh ne.
- e) Ne.

Kako sprejemaš v razredu tiste, ki so boljši od tebe?

- a) Zelo dobro.
- b) Dobro.
- c) Delno.
- d) Slabo.
- e) Zelo slabo.

Kako na splošno sprejemaš drugačne ljudi?

- a) Zelo dobro.
- b) Dobro.
- c) Delno.
- d) Slabo.
- e) Zelo slabo.

Kako sprejemaš v razredu tiste, ki so slabši od tebe?

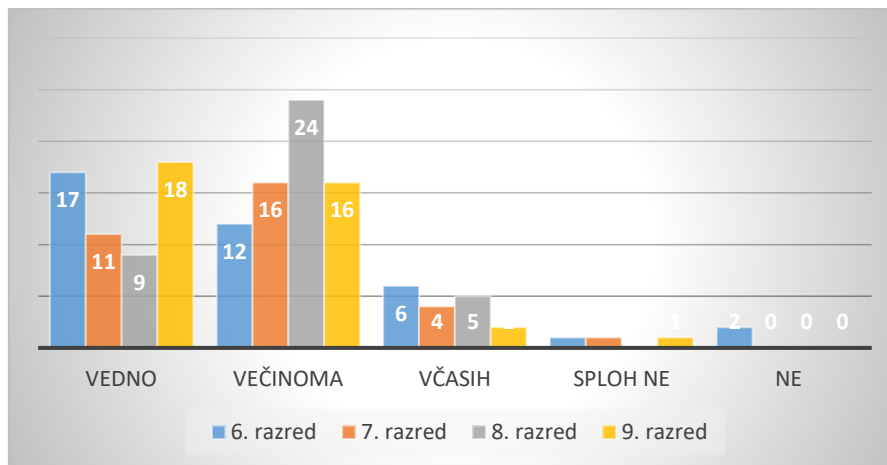
- a) Zelo dobro.
- b) Dobro.
- c) Delno.
- d) Slabo.
- e) Zelo slabo.

ANKETNI VPRAŠALNIK

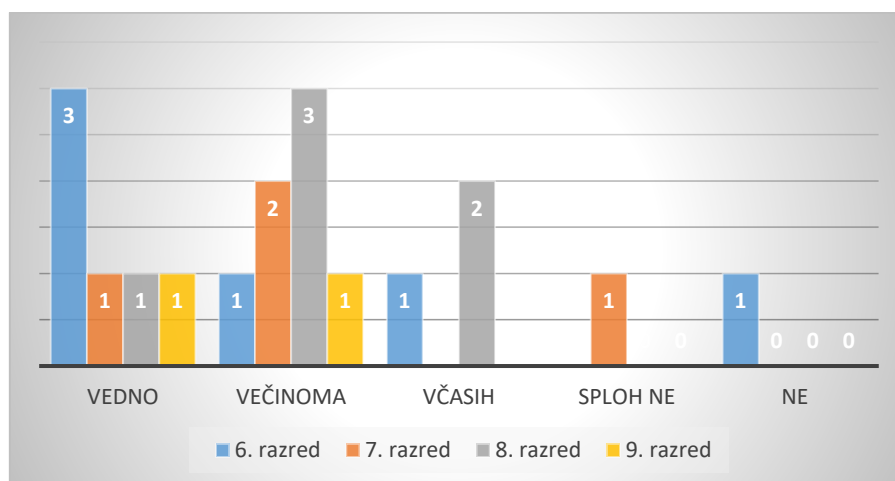
- Neuporabljeni rezultati anketnega vprašalnika

Kako se počutiš v razredu med sošolci?

Graf 33: Kako radi so učenci v razredu

Graf 34: Kako radi so v razredu učenci z DSP

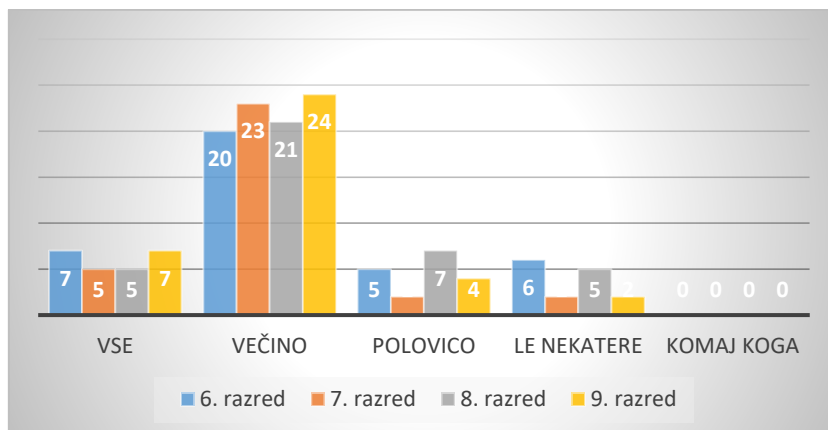

Na vprašanje, kako se učenci počutijo v svojem razredu med sošolci, je večina učencev 6., 7. in 8. razredov odgovorila z dobro, medtem ko je največ učencev 9. razredov odgovorilo z odlično. Lahko sklepamo, da so se učenci 9. razredov, ki tudi počasi zapuščajo šolo, med seboj bolj povezali in so zato tudi raje v razredu med sošolci kot učenci nižjih razredov. Presenetljiv je rezultat 6. razreda, kjer je en učenec izbral, da se v svojem razredu počuti slabo. Mogoče s strani sošolcev ne čuti takšne sprejetosti, kot bi jo lahko. Rezultati učencev, ki obiskujejo ure DSP, je zanimiv, saj smo pričakovali, da se ti učenci ne bodo tako dobro počutili v razredu med sošolci, kot se dejansko. Takšnega rezultata smo zelo veseli.

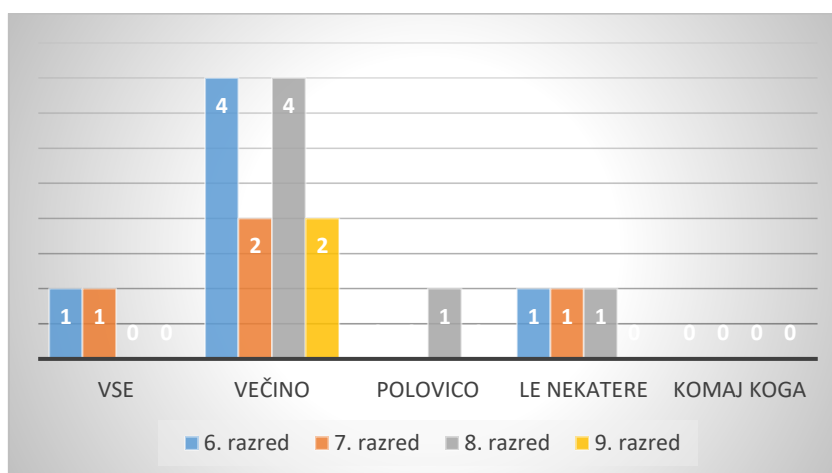
ANKETNI VPRAŠALNIK

Koliko učencev v tem razredu poznaš dokaj dobro?

Graf 35: Poznavanje sošolcev v razredu

Graf 36: Poznavanje sošolcev v razredu (odgovori učencev z DSP)

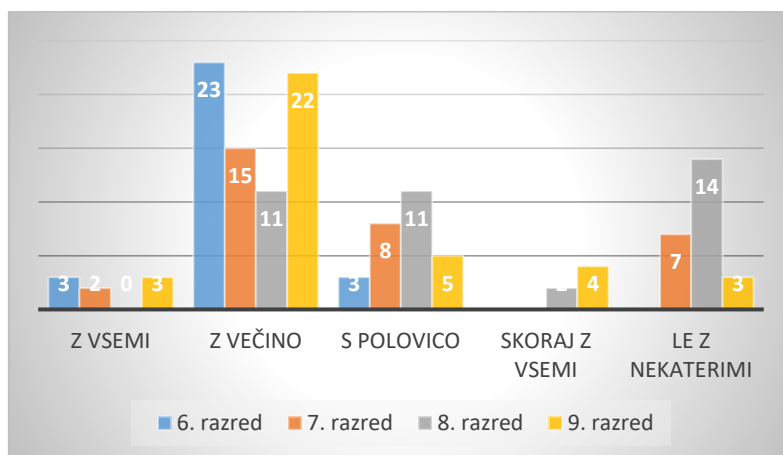

Največ učencev 6., 7., 8. in 9. razredov je odgovorilo, da večino sošolcev poznajo dokaj dobro. Prav tako so učenci z DSP največkrat izbrali enak odgovor. V 6., 7. in 8. razredu so po en učenec z DSP izbrali odgovor, da dokaj dobro poznajo le nekatere sošolce, iz česar lahko sklepamo, da imajo izbran krog sošolcev, s katerimi so povezani in jih tudi dobro poznajo.

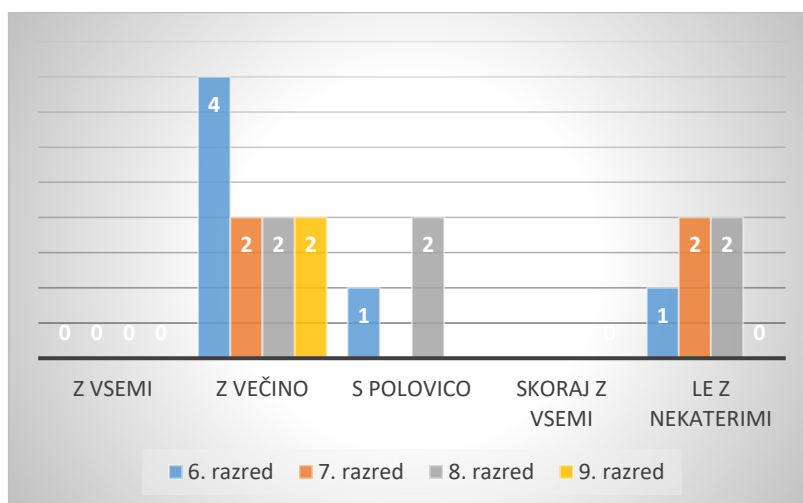
ANKETNI VPRAŠALNIK

Za koliko sošolcev iz svojega razreda lahko rečeš, da si prijatelj z njimi?

Graf 37: Prijateljstvo s sošolci

Graf 38: Prijateljstvo učencev z DSP s sošolci

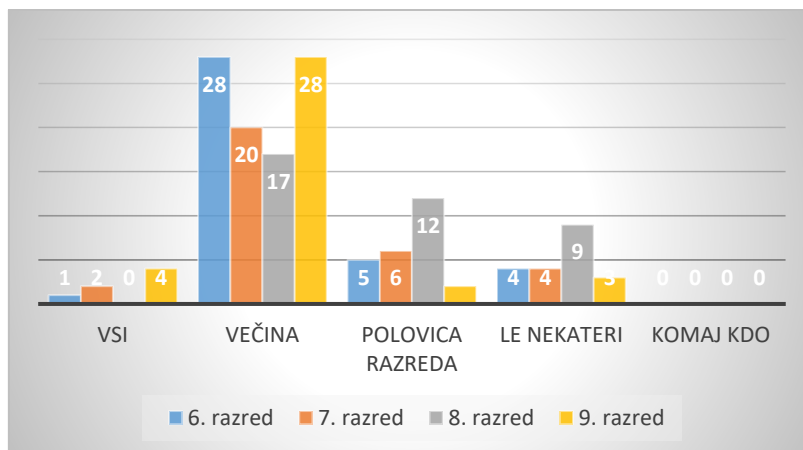

Večina učencev 6., 7. in 8. razredov je z večino sošolcev v prijateljskem razmerju, medtem ko so učenci 9. razredov prijatelji le z nekaterimi sošolci. Iz tega lahko sklepamo, da so si učenci 9. razredov izbrali svoj krog sošolcev, s katerimi so tudi dobri prijatelji. Učenci 6. razredov, ki obiskujejo ure DSP, so v prijateljskih odnosih z večino učencev, v ostalih razredih pa se rezultati enakomerno porazdelijo.

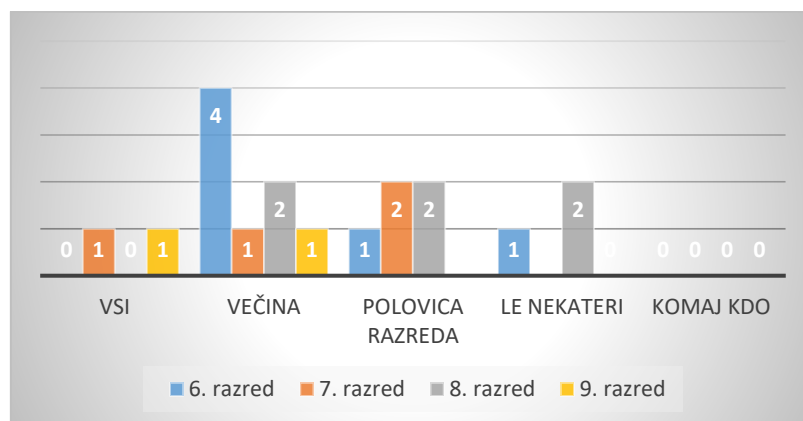
ANKETNI VPRAŠALNIK

Koliko sošolcev iz tvojega razreda med seboj dobro sodeluje?

Graf 39: Razredno sodelovanje

Graf 40: Razredno sodelovanje s strani učencev z DSP

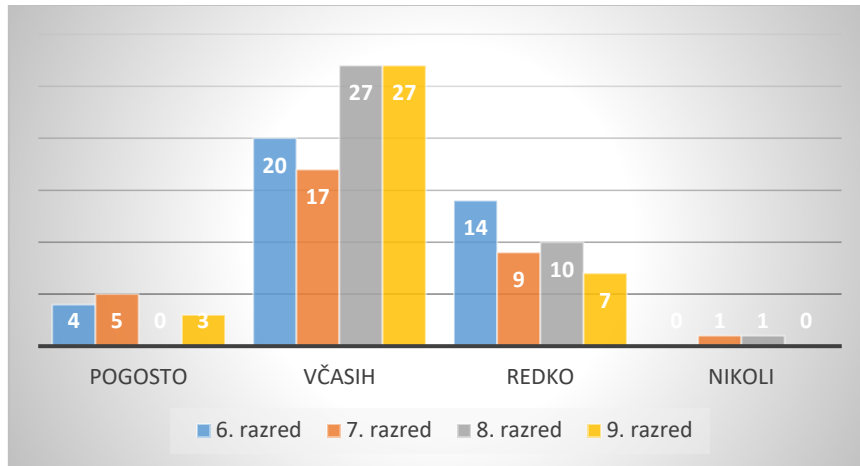

Na vprašanje Koliko sošolcev iz tvojega razreda med seboj dobro sodeluje, je bil največkrat izbran odgovor večina. Presenetljivo veliko število učencev iz 8. razredov je izbralo odgovor le nekateri, kjer lahko vidimo, da sta izmed devetih učencev izbrala ta odgovor dva učenca z DSP. Največ učencev 6. razreda z DSP meni, da med seboj sodeluje večina sošolcev, kar verjetno tudi samo občutijo.

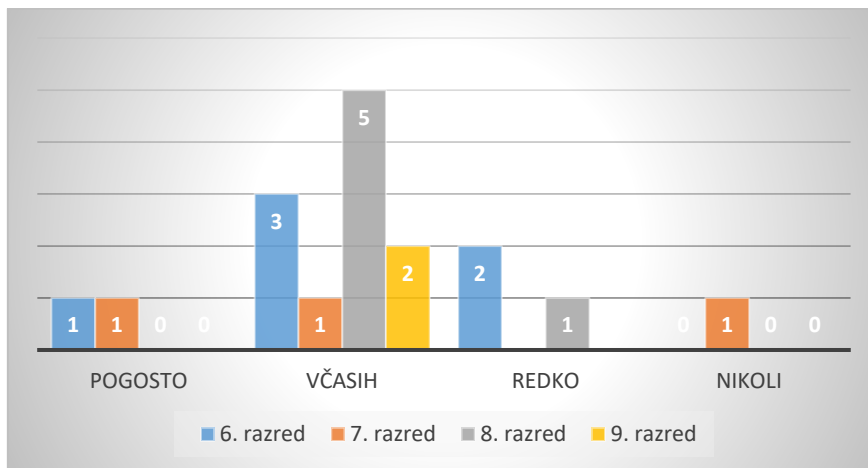
ANKETNI VPRAŠALNIK

Ali sam/-a kdaj prosiš sošolce/-ke za pomoč?

Graf 41: Prostiti za pomoč sošolca/-ko

Graf 42: Prostiti za pomoč sošolca/-ko s strani učencev z DSP

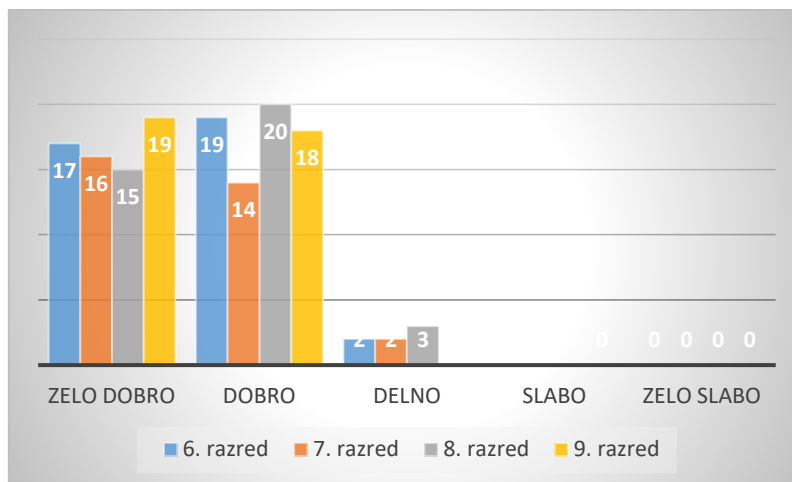

Prostiti nekoga za pomoč je v življenju včasih zelo težko. Sicer večina učencev od 6. do 9. razreda najpogosteje prosi sošolce za pomoč le včasih, medtem ko dva učenca, eden iz 7. in eden iz 9. razreda, nikoli ne prosita za pomoč. Učenec, ki nikoli ne prosi za pomoč iz 9. razreda, obiskuje tudi ure DSP. Prav tako pa en učenec iz 9. razreda pogosto prosi za pomoč, kar bi se verjetno lahko opazilo tudi pri oceni napredka in uspeha pri učencu.

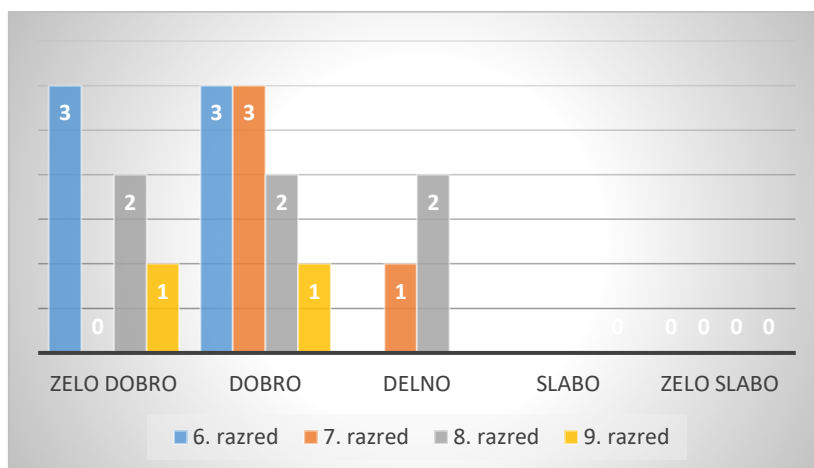
ANKETNI VPRAŠALNIK

Kako v razredu sprejemaš tiste, ki so boljši od tebe?

Graf 43: Sprejemanje sošolcev, boljših od sebe

Graf 44: Sprejemanje sošolcev, boljših od sebe z vidika učencev z DSP

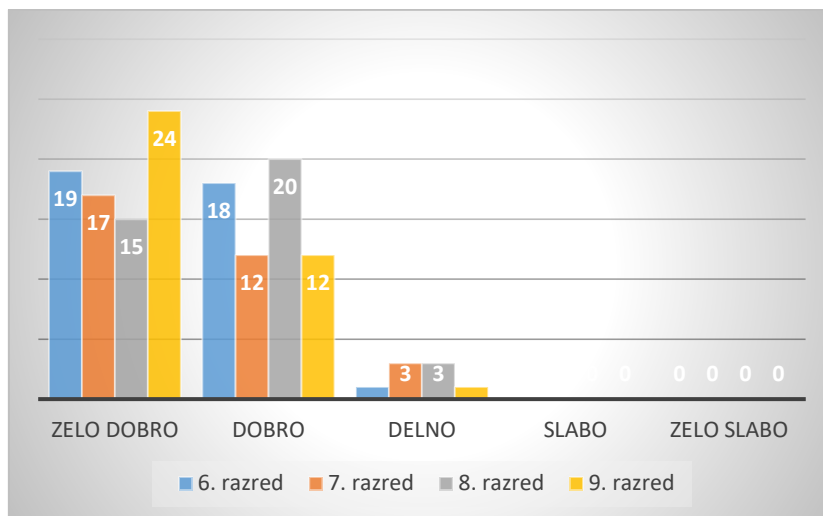

Sprejemanje drugačnosti je dandanes zelo pomembno, saj je vsak človek zase poseben in drugačen. Učenci 6. in 8. razredov zase menijo, da dobro sprejemajo drugačne ljudi, medtem ko je pri učencih 7. razredov velika razlika med odgovoroma zelo dobro in dobro zelo majhno. Zelo zadovoljni smo z odgovori 9. razredov, ki v veliki večini menijo, da zelo dobro sprejemajo drugačne ljudi. Tukaj se lahko opazi, da so že nekoliko zrelejši od učencev nižjih razredov. Pri učencih z DSP je ponovno zanimiva razlika, da en učenec 9. razreda delno sprejema drugačne, medtem ko drug učenec 9. razreda zelo dobro sprejema drugačne.

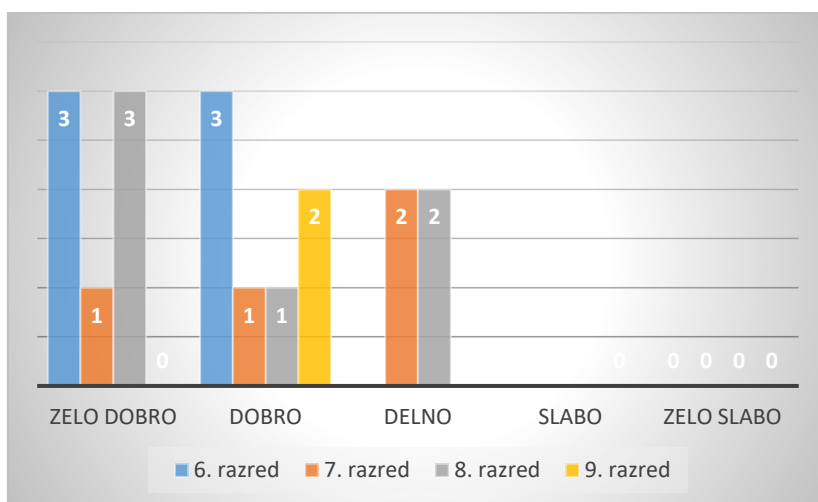
ANKETNI VPRAŠALNIK

Kako sprejemaš v razredu tiste, ki so slabši od tebe?

Graf 45: Sprejemanje sošolcev, slabših od sebe

Graf 46: Sprejemanje sošolcev, slabših od sebe z vidika učencev z DSP

Učenci 6. in 8. razredov dobro sprejemajo boljše sošolce od sebe, medtem ko učenci 7. in 9. razredov boljše sošolce sprejemajo zelo dobro. Dva učenca 8. razredov, ki obiskujeta ure DSP, menita, da delno sprejemata boljše sošolce, enakega mnenja je tudi en učenec z DSP iz 7. razreda.